

(М.П.)

«Затверджую»

Проректор з НМР проф. Гонкачєєв Г.М.

« _____ » 2020 р.

Декан факультету урбаністики та просторового планування

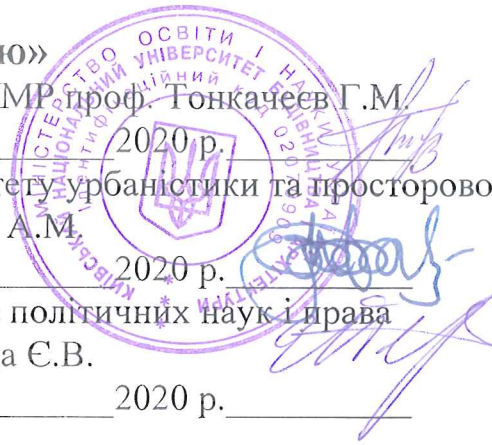
Доц. Мамєдов А.М.

« _____ » 2020 р.

Зав. кафедрою політичних наук і права

проф. Перегуда Є.В.

« _____ » 2020 р.

КАРТА ДИСЦИПЛІНИ (СИЛАБУС)

1) НАЗВА ДИСЦИПЛІНИ: СОЦІОЛОГІЯ МІСТА	
2) Карта дисципліни дійсна протягом навчального року: 2020/2021	
3) Освітній рівень: перший рівень вищої освіти (бакалавр)	
4) Форма навчання: денна	
5) Галузь знань: 05 «Соціальні та поведінкові науки»	
6) Спеціальність: 052 «Політологія»	
8) Компонента спеціальності: вибіркова	
9) Семестр: III	
10) Цикл дисципліни: дисципліна загальної підготовки	
11) Викладач (розробник карти): доцент, к.п.н. Яхно О.О. Ауд. 431 Центрального корпусу КНУБА Профіль на сайті КНУБА: http://www.knuba.edu.ua/?page_id=47977 . Контакти: (044)261-55-66; (097) 412-24-16; yakhno.oo@knuba.edu.ua; oleksii.yakhno@gmail.com	
12) Мова навчання: українська	
13) Необхідні ввідні дисципліни: (що треба вивчити, щоб слухати цей курс) «Вступ до спеціальності», «Історія держави і права України», «Історія держави і права зарубіжних країн», «Загальна теорія політики», «Історія зарубіжних політичних вчень».	
14) Мета курсу: Викладання курсу має на меті розкрити комунікативного аспекту урбанізаційних процесів в світі, та в Україні, як ілюстрації соціальної диференціації і нерівності в містах, ефективності управління, джерела соціальних конфліктів.	

15) Результати навчання:				
№	Програмний результат навчання	Метод перевірки навчального ефекту	Форма проведення занять	Посилання на програмні компетентності
1.	ПРН03. Вміти критично мислити у сфері професійної діяльності.	Обговорення під час занять, написання есе, тестове опитування, індивідуальне завдання	Лекція, практичні заняття	СК03 СК06
2.	ПРН06. Знати свої права та обов'язки як члена демократичного суспільства та використовувати їх у професійній діяльності	Обговорення під час занять, написання есе, тестове опитування, індивідуальне завдання	Лекція, практичні заняття	ЗК06 СК03

(М.П.)

«Затверджую»

Проректор з НМР проф. Тонкачєєв Г.М.

«_____» _____ 2020 р. _____

Декан факультету урбаністики та просторового планування

Доц. Мамєдов А.М.

«_____» _____ 2020 р. _____

Зав. кафедрою політичних наук і права

проф. Перегуда Є.В.

«_____» _____ 2020 р. _____

КАРТА ДИСЦИПЛІНИ (СИЛАБУС)

1) НАЗВА ДИСЦИПЛІНИ: СОЦІОЛОГІЯ МІСТА
2) Карта дисципліни дійсна протягом навчального року: 2020/2021
3) Освітній рівень: перший рівень вищої освіти (бакалавр)
4) Форма навчання: денна
5) Галузь знань: 05 «Соціальні та поведінкові науки»
6) Спеціальність: 052 «Політологія»
8) Компонента спеціальності: вибіркова
9) Семестр: III
10) Цикл дисципліни: дисципліна загальної підготовки
11) Викладач (розробник карти): доцент, к.п.н. Яхно О.О. Ауд. 431 Центрального корпусу КНУБА Профіль на сайті КНУБА: http://www.knuba.edu.ua/?page_id=47977 . Контакти: (044)261-55-66; (097) 412-24-16; yakhno.oo@knuba.edu.ua; oleksii.yakhno@gmail.com
12) Мова навчання: українська
13) Необхідні ввідні дисципліни: (що треба вивчити, щоб слухати цей курс) «Вступ до спеціальності», «Історія держави і права України», «Історія держави і права зарубіжних країн», «Загальна теорія політики», «Історія зарубіжних політичних вчень».
14) Мета курсу: Викладання курсу має на меті розкрити комунікативного аспекту урбанізаційних процесів в світі, та в Україні, як ілюстрації соціальної диференціації і нерівності в містах, ефективності управління, джерела соціальних конфліктів.

15) Результати навчання:

№	Програмний результат навчання	Метод перевірки навчального ефекту	Форма проведення занять	Посилання на програмні компетентності
1.	ПРН03. Вміти критично мислити у сфері професійної діяльності.	Обговорення під час занять, написання есе, тестове опитування, індивідуальне завдання	Лекція, практичні заняття	СК03 СК06
2.	ПРН06. Знати свої права та обов'язки як члена демократичного суспільства та використовувати їх у професійній діяльності	Обговорення під час занять, написання есе, тестове опитування, індивідуальне завдання	Лекція, практичні заняття	ЗК06 СК03

3.	ПРН10. Вміти описувати, пояснювати й оцінювати політичні процеси та явища у різних історичних, соціальних, культурних та ідеологічних контекстах.	Обговорення під час занять, написання есе, тестове опитування, індивідуальне завдання	Лекція, практичні заняття	СК03 СК06
4.	ПРН13. Вміти аналізувати публічну політику на місцевому, національному, європейському та глобальному рівні.	Обговорення під час занять, написання есе, тестове опитування, індивідуальне завдання	Лекція, практичні заняття	ЗК06 СК03 СК06
5.	ПРН14. Застосовувати теорії та методи прикладної політології, політичних комунікацій, спеціальних політологічних дисциплін у професійній діяльності.	Обговорення під час занять, написання есе, тестове опитування, індивідуальне завдання	Лекція, практичні заняття	ЗК07 СК03

16) Форми занять та їх тривалість (кількість годин)

Лекція	Практичне заняття	Лабораторні заняття	Курсовий проект/ курсова робота РГР/Контрольна робота	Самостійні робота студента
32	32		Індивідуальне завдання (реферат)	41

Тема	Питання	Лек. год.	ПрЗ год.	Літ-ра	Звіт-ть студ.
Модуль 1. Теоретико-методологічні засади дослідження міста					
Змістовний модуль 1. Соціологія міста як наука					
1. Соціологія міста як галузь соціологічного знання		2	2	1. Навроцкий Б.А., Седова Н.Н. Социология города как научная дисциплина: предметное поле, функциональные связи и методы // Социология города. 2017. №2. URL: https://vgasu.ru/upload/files/science/sg_2017_02.pdf 2. Соціологія міста: навчальний посібник / [Л.В. Малес, В.В. Серета, М.О.Соболевська, Ю.Г.Сорока та ін.]; за заг. ред. О.К. Міхеевої, Донецьк: вид-во «Ноулідж», 2010. 463 с. URL: http://194.44.152.155/elib/local/r329.pdf 3. Яхно О.О. Соціологія міста. Методичні рекомендації до вивчення дисципліни для студентів спеціальностей «Право» та «Будівництво та цивільна інженерія» (ОПП «Міське будівництво та господарство») К.: КНУБА, 2020. 38 с.	Конспект лекції; Обговорення на ПрЗ; Есе; Тести
2. Місто як об'єкт комплексного вивчення		2	2	1. Вагин В.В. Городская социология: Уч. пособие для муниципал. управляющих. М, МОНФ, 2000. – 169 с. URL: http://www.vasilievaa.narod.ru/mu/stat_rab/books/mpsf/index-5.html 2. Киселев, И. Ю. Социология города: учебное пособие / И. Ю. Киселев, Л. Д. Руденко; Ярсл. гос. ун-т им. П. Г. Демидова. – Ярославль : ЯрГУ, 2012. – 120 с. URL: http://www.lib.uniyar.ac.ru/edocs/iuni/20110610.pdf 3. Соболева Н.П. 11. Геоурбанистика: учебное пособие / Н.П. Соболева, Ю.Л. Замятина, Н.В. Барановская, Л.В. Жорняк; Томский	Конспект лекції; Обговорення на ПрЗ; Есе; Тести

Вебера. 2.5. Нова форма взаємодії в місті за Г. Зіммеlem. Спільнота і суспільство Ф. Тьоніса. Чиказька школа: особливості формування і роль в соціології.			политехнический университет. – Томск: Изд-во Томского политехнического университета. 2012. – 301 с. URL: http://portal.tpu.ru/files/departments/publish/IPR_Soboleva_Zamjatina_Baranovskaja_Gornjak.pdf 4. Яхно О.О. Соціологія міста. Методичні рекомендації до вивчення дисципліни для студентів спеціальностей «Право» та «Будівництво та цивільна інженерія» (ОПП «Міське будівництво та господарство») К.: КНУБА, 2020. 38 с.	
3. Історичний екскурс в соціологію міста. 3.1. Періодизація історії міст. Вплив історичного розвитку на розвиток міст. 3.2. Процеси урбанізації в країнах прадавнього світу (Вавілон, Рим). 3.3. Античні міста основні ознаки. Поліс як місто, держава і осередок цивілізації. 3.4. Середньовічне місто: визначення та ознаки. Релігійна ментальність і її вплив на тенденції в будівництві. 3.5. Зростання міст в епоху промислової революції і поширення ринкових відносин. 3.6. Урбанізація в Новий та Новітній час. 3.7. Становлення феномену сучасного міста.	4	4	1. Вебер М. Город // М. Вебер. Избранное. Образ общества. М., 1994. URL: https://www.gumer.info/bibliotek_Buks/Sociolog/vebogr/index.php 2. Соціологія міста: навчальний посібник / [Л.В. Малес, В.В. Середа, М.О.Соболевська, Ю.Г.Сорока та ін.]; за заг. ред. О.К. Міхеєвої, Донецьк: вид-во «Ноулідж», 2010. 463 с. URL: http://194.44.152.155/elib/local/r329.pdf 3. Яхно О.О. Соціологія міста. Методичні рекомендації до вивчення дисципліни для студентів спеціальностей «Право» та «Будівництво та цивільна інженерія» (ОПП «Міське будівництво та господарство») К.: КНУБА, 2020. 38 с.	Конспект лекції; Обговорення на ПрЗ; Есе; Тести
Змістовий модуль 2. Місто як об'єкт міждисциплінарного вивчення				
4. Місто як соціально-просторовий феномен 4.1. Поняття розселення як освоєння простору і заселення території. Формування міського соціуму. 4.2. Соціально-демографічні виміри міста. Репродуктивне відтворення та міграційні процеси. 4.3. Урбанізація та агломерації. Основи створення сучасних агломерацій та мегаполісів. 4.4. Міське населення: особливості розселення. Соціокультурний простір міста. Соціальна інфраструктура: проблеми удосконалення і розвитку. 4.5. Соціальна стратифікація міста. Особливості стратифікації міста. 4.6. Соціокультурна гетерогенність міст і формування	4	4	1. Киселев, И. Ю. Социология города: учебное пособие / И. Ю. Киселев, Л. Д. Руденко; Яросл. гос. ун-т им. П. Г. Демидова. – Ярославль : ЯрГУ, 2012. – 120 с. URL: http://www.lib.uniya.ac.ru/edocs/iuni/20110610.pdf 2. Трубина Е. Город в теории: опыты осмысления пространства. М.: Новое литературное обозрение, 2013. URL: https://www.academia.edu/7742218 3. Филиппов А. Ф. Социология пространства: общий замысел и классическая разработка проблемы. Логос. 2000. № 2 (23) - http://www.ruthenia.ru/logos/number/2000_2/09.html 4. Яхно О.О. Соціологія міста. Методичні рекомендації до вивчення дисципліни для студентів спеціальностей «Право» та «Будівництво та цивільна інженерія» (ОПП «Міське будівництво та господарство») К.: КНУБА, 2020. 38 с.	Конспект лекції; Обговорення на ПрЗ; Есе; Тести

і співіснування міських субкультур. 4.7. Соціальна мобільність та маргінальні прошарки міських мешканців.				
<p>5. Соціально-територіальна структура міського суспільства</p> <p>5.1. Аналіз форми розселення, середовища функціонування і розвитку специфічної соціально-територіальної спільноти людей.</p> <p>5.2. Місто і село як парний елемент дихотомії суспільства. Аналіз взаємозв'язку соціально-класової структури і поселенської мережі.</p> <p>5.3. Концепція структури міста та міського простору. Моделі міст: концентрична модель Р. Парка – Е. Берджесса. Секторна модель Г. Хойта, багатоядерна модель Ч. Гарріса – Е. Ульмана.</p> <p>5.4. «Клаптикова ковдра»: характеристики і етнографічні описи на мікрорівні. Формування соціально-професійної структури міста.</p> <p>5.5. Поняття зонування міст. Загальна карта міста. модель концентричних зон.</p> <p>5.6. Районування міст і визначення районів проживання населення.</p> <p>5.7. Модель Кристаллера – ранги місць виробництва і споживання.</p>	2	2	<p>1. Посацький Б.С. Основи урбаністики: Навч. посібн. 2-е вид. – Львів: Видавництво Національного університету «Львівська політехніка», 2001. - 244 с.</p> <p>2. Соціологія міста: навчальний посібник / [Л.В. Малес, В.В. Серета, М.О.Соболевська, Ю.Г.Сорока та ін.]; за заг. ред. О.К. Міхеєвої, Донецьк: вид-во «Ноулідж», 2010. 463 с. URL: http://194.44.152.155/elib/local/r329.pdf</p> <p>3. Яхно О.О. Соціологія міста. Методичні рекомендації до вивчення дисципліни для студентів спеціальностей «Право» та «Будівництво та цивільна інженерія» (ОПП «Міське будівництво та господарство») К.: КНУБА, 2020. 38 с.</p>	Конспект лекції; Обговорення на ПрЗ; Есе; Тести
<p>6. Місто в умовах глобалізації</p> <p>6.1. Урбанізація як глобально-історичний процес. Поняття глобального міста. Глобальне місто і теорія глобального села М. Маклюена.</p> <p>6.2. Концепт «розумного» міста. Підходи до вивчення концепції «розумного міста».</p> <p>6.3. Дослідження «розумного міста». Концепція «розумного міста» та ідеї А. Лефевра.</p> <p>6.4. Роль містянина в процесі розвитку і впровадження технологій «розумного міста».</p> <p>6.5. Теорія цифрової нерівності. Міста як наукові та освітні центри.</p>	2	2	<p>1. Вагин В.В. Городская социология: Уч. пособие для муниципал. управляющих. М, МОНФ, 2000. – 169 с. URL: http://www.vasilievaa.narod.ru/mu/stat_rab/books/mpsf/index-5.html</p> <p>2. Вирт Л. Урбанизм как образ жизни / Вирт. Л. Избранные работы по социологии. Сборник переводов / РАН ИНИОН. Центр социальных научно-информационных исследований. Отдел социологии и социальной психологии. Пер. с англ. Николаев В.Г.; Отв. ред. Гирко Л.В. М.: ИНИОН, 2005. URL: http://inion.ru/ru/publishing/publications/izbrannye-raboty-po-sotsiologii/</p> <p>3. Яхно О.О. Соціологія міста. Методичні рекомендації до вивчення дисципліни для студентів спеціальностей «Право» та «Будівництво та цивільна інженерія» (ОПП «Міське будівництво та господарство») К.: КНУБА, 2020. 38 с.</p>	Конспект лекції; Обговорення на ПрЗ; Есе; Тести
<p align="center">Модуль 2. Символіко-семантичні виміри міста як соціокультурного феномену. Образ міста, способи міського життя.</p>				

Змістовний модуль 3. Символіко-семантичні виміри міста				
<p>7. Місто як екосистема організації та рухи</p> <p>7.1. Розвиток екологічної думки в містобудуванні. Проблеми екології міського середовища.</p> <p>7.2. Екологічні проблеми міст і міських агломерацій.</p> <p>7.3. Виробництво, промисловість та стан середовища.</p> <p>7.4. Проблеми нерівномірності забудови, витрат часу, транспортної доступності та «корок».</p> <p>7.5. Питання замкненості, ізольованості, відчуженості, анонімності в містах.</p> <p>7.6. Екологічна інфраструктура міста. Програма екологічної діяльності.</p>	2	2	<p>1. Василенко І.А., Півоваров О.А., Трус І.М., Іванченко А.В. Урбоекологія / І.А. Василенко, О.А. Півоваров, І.М. Трус, А.В. Іванченко – Дніпро: Акцент ПП, 2017. – 309 с. URL: http://www.dstu.dp.ua/Portal/WWW/practic/5-7-byk.pdf</p> <p>2. Соболева Н.П. 11. Геоурбаністика: учебное пособие / Н.П. Соболева, Ю.Л. Замятина, Н.В. Барановская, Л.В. Жорняк; Томский политехнический университет. – Томск: Изд-во Томского политехнического университета. 2012. – 301 с. URL: http://portal.tpu.ru/files/departments/publish/IPR_Soboleva_Zamjatina_Baranovskaja_Gornjak.pdf</p> <p>3. Яхно О.О. Соціологія міста. Методичні рекомендації до вивчення дисципліни для студентів спеціальностей «Право» та «Будівництво та цивільна інженерія» (ОПП «Міське будівництво та господарство») К.: КНУБА, 2020. 38 с.</p>	Конспект лекції; Обговорення на ПрЗ; Есе; Тести
<p>8. Образ міста. Формування іміджу міста.</p> <p>8.1. Сприйняття міста. Поняття образу міста. Теорія К. Лінча про образ міста.</p> <p>8.2. Теорія Л. Мамфорда і образ «машини». Критичний аналіз Мамфорда.</p> <p>8.3. Місто-сад Е. Говарда і причини популярності і нереалізованості моделі.</p> <p>8.4. Престижність і провінційність та вплив думок і настроїв про імідж міста.</p> <p>8.5. Викривлення в сприйнятті міського простору та їх інтерпретація.</p>	2	2	<p>1. Линч К. Образ города. М, Стройиздат, 1982. URL: https://www.studmed.ru/linch-k-obraz-goroda_0ecsec940073.html</p> <p>2. Стрельникова А. Социология города: пространственные практики и жизненные траектории. М.: Тривант, 2012. URL: http://present-past.ru/dir/wp-content/uploads/2018/12/Sociologiya_goroda_Strelnikova.pdf</p> <p>Яхно О.О. Соціологія міста. Методичні рекомендації до вивчення дисципліни для студентів спеціальностей «Право» та «Будівництво та цивільна інженерія» (ОПП «Міське будівництво та господарство») К.: КНУБА, 2020. 38 с.</p>	Конспект лекції; Обговорення на ПрЗ; Есе; Тести
<p>9. Символічні і семантичні виміри міського середовища</p> <p>9.1. Семантика і семіотика міського простору: проблема меж та їх інтерпретації.</p> <p>9.2. Семантична структура міського простору Менталітет містян і ментальні мапи.</p> <p>9.3. Місто як символічна реальність та знаковий простір. Знаковість міста і міських просторів.</p> <p>9.4. Топоніміка міста: історичні та сучасні найменування та міське життя городян.</p> <p>9.5. Специфіка спілкування в міському середовищі.</p> <p>9.6. Постмодерністські концепції в аналізі міського простору та їх</p>	4	4	<p>1. Соціологія міста: навчальний посібник / [Л.В. Малес, В.В. Серета, М.О.Соболевська, Ю.Г.Сорока та ін.]; за заг. ред. О.К. Міхеєвої, Донецьк: вид-во «Ноулідж», 2010. 463 с. URL: http://194.44.152.155/elib/local/r329.pdf</p> <p>2. Стрельникова А. Социология города: пространственные практики и жизненные траектории. М.: Тривант, 2012. URL: http://present-past.ru/dir/wp-content/uploads/2018/12/Sociologiya_goroda_Strelnikova.pdf</p> <p>3. Яхно О.О. Соціологія міста. Методичні рекомендації до вивчення дисципліни для студентів спеціальностей «Право» та «Будівництво та цивільна інженерія» (ОПП «Міське будівництво та господарство») К.: КНУБА, 2020. 38 с.</p>	Конспект лекції; Обговорення на ПрЗ; Есе; Тести

критика.				
Змістовний модуль 4. Управління містом				
<p>10. Способи міського життя: побут, робота, дозвілля.</p> <p>10.1. Соціально-функціональні зони і зони публічного і приватного буття в місті.</p> <p>10.2. Побут та соціальний захист міських мешканців.</p> <p>10.3. Феномен міського способу життя та його різноманітність. Вимірювання якості життя в місті.</p> <p>10.4. Стереотипізація міського способу життя.</p> <p>10.5. Динамічні процеси міського життя. Рутини і зміни міського життя.</p> <p>10.6. Характеристики різноманітності трудової діяльності населення міста.</p> <p>10.7. Феномен дозвілля в місті як локуси можливостей проведення вільного часу.</p>	2	2	<p>1. Алексеев А.И. Зубаревич Н.В. Кризис урбанизации: формирование нового образа жизни // Проблемы прогнозирования. 2000, № 4. URL: https://cyberleninka.ru/article/n/krizis-urbanizatsii-formirovanie-novogo-obraza-zhizni</p> <p>2. Микроурбанизм. Город в деталях [Текст]: сборник статей / Центр независимых социол. исслед., Ин-т гуманитар. ист.-теорет. исслед. Вышш. шк. экономики; под отв. ред. О. Бредниковой, О. Запорожец. Москва: Новое литературное обозрение, 2014. URL: https://www.hse.ru/data/2015/03/21/1323410336/%D0%9C%D0%B8%D0%BA%D1%80%D0%BE%D1%83%D1%80%D0%B1%D0%B0%D0%BD%D0%B8%D0%B7%D0%BC.pdf</p> <p>3. Яхно О.О. Соціологія міста. Методичні рекомендації до вивчення дисципліни для студентів спеціальностей «Право» та «Будівництво та цивільна інженерія» (ОПП «Міське будівництво та господарство») К.: КНУБА, 2020. 38 с.</p>	Конспект лекції; Обговорення на ПрЗ; Есе; Тести
<p>11. Управління розвитком міського соціуму та соціальне проектування в містах.</p> <p>11.1. Управління територіями, соціальні відносини, конфлікти та політичні процеси в містах.</p> <p>11.2. Автономне судочинство і закони міст, форми асоціацій, гільдій і цехів.</p> <p>11.3. Інститут церкви в містах в контексті формування міської культури.</p> <p>11.4. Ринок як спосіб самоорганізації містян.</p> <p>11.5. Методи соціокультурного проектування розвитку міст та сучасного менеджменту в містобудівництві.</p>	4	4	<p>1. Управління сучасним містом: підручник / за ред. В.М.Вакуленка, М.К.Орлатого. - К. : НАДУ, 2008. - 632 с. URL: http://academy.gov.ua/NMKD/library_nadu/Navch_Posybniky/e584df29-2e7c-41a4-a1f6-85d1eed4aa88.pdf</p> <p>2. Ключніченко Є. Управління містом: Навч. посібник. К.: КНУБА, 2003. 260 с.</p> <p>3. Проектирование социальных изменений в городской среде : [учеб. пособие] / Г. Б. Кораблева, С. Е. Вершинин, Н. Л. Антонова, С. Б. Абрамова, М. Н. Вандышев, О. В. Нотман, А. Н. Новгородцева, А. Ю. Кузнецов, О. И. Пименова ; под общ. ред. Г. Б. Кораблевой ; М-во образования и науки Рос. Федерации, Урал. федер. ун-т. — Екатеринбург : Изд-во Урал. ун-та, 2016. — 128 с. URL: https://elar.urfu.ru/bitstream/10995/40681/1/978-5-7996-1670-0_2016.pdf</p> <p>4. Яхно О.О. Соціологія міста. Методичні рекомендації до вивчення дисципліни для студентів спеціальностей «Право» та «Будівництво та цивільна інженерія» (ОПП «Міське будівництво та господарство») К.: КНУБА, 2020. 38 с.</p>	Конспект лекції; Обговорення на ПрЗ; Есе; Тести
<p>12. Тенденції і напрями розвитку міст в Україні</p> <p>12.1. Соціальне картографування міст України.</p> <p>12.2. Способи просторової організації і урбанізація.</p> <p>12.3. Розвиток українських міст в Австро-Угорській,</p>	2	2	<p>1. Досвід та перспективи розвитку міст України. Ландшафтне планування. Збірник наукових праць. – Вип. 34 / Відповідальний редактор Ю.М. Палеха. – К.: ДП УДНДІПМ «ДІПРОМІСТО» імені Ю.М. Білоконя, 2020. – 128 с. URL: http://dipromisto.gov.ua/files/Publications/zbirnyk_34.pdf</p>	Конспект лекції; Обговорення на ПрЗ; Есе; Тести

Російській імперіях та СРСР: історія і сучасність.			2. Соціологія міста: навчальний посібник / [Л.В. Малес, В.В. Середа, М.О.Соболевська, Ю.Г.Сорока та ін.]; за заг. ред. О.К. Міхеєвої, Донецьк: вид-во «Ноулідж», 2010. 463 с. URL: http://194.44.152.155/elib/local/r329.pdf	
12.4. Якість життя в українських містах і динаміка населення.			3. Яхно О.О. Соціологія міста. Методичні рекомендації до вивчення дисципліни для студентів спеціальностей «Право» та «Будівництво та цивільна інженерія» (ОПП «Міське будівництво та господарство») К.: КНУБА, 2020. 38 с.	
12.5. Нерівність в просторі українських міст.				
12.6. Соціокультурна динаміка українських міст.				
12.7. Перспективи і проблеми розвитку міського середовища в Україні.				

Лабораторне: Не передбачено НП.

Курсовий проект/курсова робота/РГР/Контрольна робота.

Тематика індивідуальних завдань

1. Влада як засіб комунікації.
2. Технології легітимації політичної влади.
3. Людина і влада: основні соціологічні характеристики.
4. Політична участь: зміст і форми.
5. Політична еліта: соціальні основи і способи рекрутування.
6. Політичне лідерство. Соціально-психологічні і соціологічні характеристики.
7. Політична система сучасного українського суспільства.
8. Соціальні функції національної держави.
9. Політичний режим: зміст і форми.
10. Історичні форми тоталітаризму.
11. Історичні форми авторитаризму.
12. Історія досліджень електоральної поведінки.
13. Дослідження електоральної поведінки в США і Європі.
14. Дослідження електоральної поведінки на пострадянському просторі.
15. Моделі електоральної поведінки.
16. Політичні рейтинги: соціологічний інструментарій вимірювання.
17. Поняття масових політичних настроїв.
18. Психологічні та економічні чинники впливу на електорат.
19. Роль ЗМІ в конструюванні політичної реальності.
20. Маніпулятивні технології ЗМІ в період виборів.
21. Вплив ЗМІ на електоральні переваги виборців.
22. Протестна поведінка: поняття, види, динаміка.
23. Протестні рухи на пострадянському просторі.
24. Особливості застосування методик опитування у виборчому процесі інтерв'ю, експертне інтерв'ю).
25. Метод фокус-групи в дослідженні електоральної поведінки.
26. Специфіка проведення exit-polls.
27. Метод контент-аналізу для поствиборчих досліджень.
28. Пропаганда: сутність і технології.
29. Політичні орієнтації українського електорату: динаміка, регіональні й соціально-демографічні особливості.
30. Український досвід вивчення суспільної думки в період виборів.
31. Метод використання чуток в управлінні електоральної поведінки.
32. Стереотипи як метод управління електоральною поведінкою.
33. Якісні і кількісні методи досліджень електоральної соціології
34. Проблема інтерпретації даних в електоральній соціології.
35. Основні типи виборчих систем у світі.
36. Особливості виборчої системи у сучасній Україні.
37. Соціологічні моделі електоральної поведінки.
38. Модель партійно-ідеологічної ідентифікації
39. Теорія раціонального вибору в аспекті поведінки виборців.
40. Модель поведінки виборців Е. Даунса.
41. Сучасні трансформації у поведінці електорату.

44. Політична соціологія М. Вебера.
45. Соціологія політики В. Липинського.
46. Соціально-політичні погляди М. Драгоманова.
47. Розвиток соціології політики в умовах трансформації суспільства України.
48. Соціально-політична теорія К. Маркса
49. Специфіка політичної культури в умовах ринкових відносин.
50. Внесок у соціологію політики Г. Ле Бона
51. А. де Токвіль та його погляди на демократію і революцію.
52. Критика бюрократії в політичній соціології.
53. Формування політичної орієнтації молоді (методологія соц. дослідження).
54. Проблеми артикуляції соціально-політичних інтересів.
55. Перехід до демократії. Проблеми транзиту.
56. Соціально-політична характеристика населення пострадянської України.
57. Проблема співвідношення демократії та елітизму.
58. Партиїно-політична палітра сучасної України, проблеми та тенденції її розвитку.
59. Суспільно-політичні інститути та рухи: проблеми теорії та історії.
60. Політичні конфлікти в Україні та шляхи їх розв'язання.

Індивідуальне завдання підлягає захисту студентом на заняттях, які призначаються додатково. Індивідуальне завдання може бути виконане у різних формах. Зокрема, студенти можуть зробити його у вигляді реферату. Реферат повинен мати обсяг від 18 до 24 сторінок А4 тексту (кегель Times New Roman, шрифт 14, інтервал 1,5), включати план, структуру основної частини тексту відповідно до плану, висновки і список літератури, складений відповідно до ДСТУ 8302:2015. В рефераті можна також помістити словник базових понять до теми. Водночас індивідуальне завдання може бути виконане в інших формах, наприклад, у вигляді презентації у форматі Power Point. В цьому разі обсяг роботи визначається індивідуально – залежно від теми.

Література, що рекомендується для виконання індивідуального завдання, наведена у цьому виданні, а в електронному вигляді вона розміщена на Освітньому сайті КНУБА, на сторінці кафедри політичних наук і права.

Також як виконання індивідуального завдання за рішенням викладача може бути зарахована участь студента у міжнародній або всеукраїнській науково-практичній конференції з публікацією у матеріалах конференції тез виступу (доповіді) на одну з тем, дотичних до змісту дисципліни, або публікація статті на одну з таких тем в інших наукових виданнях.

Текст індивідуального завдання подається викладачу не пізніше, ніж за 2 тижні до закінчення навчального семестру. Заняття із захисту індивідуальних завдань призначаються не пізніше, ніж за 1 тиждень до закінчення навчального семестру. Викладач має право вимагати від студента доопрацювання індивідуального завдання, якщо воно не відповідає встановленим вимогам.

Самостійна робота студента:

1. Лекції – 4 год.
2. Практичні заняття – 11 год.
3. Індивідуальне завдання (реферат) – 8 год.
4. Підготовка до іспиту – 18

17) Іспит.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	Зараховано
82-89	B	
74-81	C	
64-73	D	
60-63	E	
35-59	FX	Не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	Не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Розподіл балів для дисципліни з формою контролю іспит

Поточне оцінювання		Індивідуальне завдання	Іспит	Сума балів
M1	M2			

052	Політичний менеджмент	Сторінка 1 з 3
-----	-----------------------	----------------

ЗМ1	ЗМ2	ЗМ3	ЗМ4			
15	15	15	15	20	20	100

Питання модульного та підсумкового контролю

1. Об'єкт і предмет соціології міста.
2. Основна проблематика досліджень міста.
3. Методологічні проблеми визначення об'єкта і вивчення міста.
4. Проблеми визначення міста. Системні, традиційні визначення.
5. Поняття міста. Місто як об'єкт аналізу та спосіб освоєння простору.
6. Урбаністика як наука про місто і містобудування та її етапи.
7. Типологія міст. Критерії типологізації міст.
8. Ознаки і сутнісні критерії міста у М. Вебера.
9. Місто - нова форма людської взаємодії за Г. Зіммеlem.
10. Чикагська школа: особливості формування і роль в соціології.
11. Спільнота і суспільство в місті Ф. Тьонніса.
12. Процеси урбанізації в країнах прадавнього світу (Вавілон, Рим).
13. Античні міста. Поліс як місто, держава і осередок цивілізації.
14. Середньовічне місто: визначення та ознаки.
15. Зростання міст в епоху розвитку промислової революції.
16. Урбанізація в Новітній час. Становлення сучасного міста.
17. Поняття розселення як освоєння простору і заселення території.
18. Репродуктивне відтворення та міграційні процеси.
19. Урбанізація, міські агломерації та мегаполіси.
20. Міське населення: особливості розселення.
21. Соціальна інфраструктура міста: проблеми удосконалення і розвитку.
22. Соціальна стратифікація міста. Особливості стратифікації міста.
23. Проблеми формування і співіснування міських субкультур.
24. Соціальна мобільність та маргінальні прошарки міських мешканців
25. Місто і село як парний елемент дихотомії суспільства.
26. Взаємозв'язок соціально-класової структури і поселенської мережі.
27. Структура міста та міського простору.
28. Моделі міст: концентрична модель Р. Парка – Е. Берджесса.
29. Районування міст і визначення районів проживання населення.
30. Секторна модель Г. Хойта,
31. Концепт «розумного» міста. Підходи до вивчення «розумного міста».
32. Багатоядерна модель Ч. Гарріса – Е. Ульмана.
33. Проблеми екології міського середовища.
34. Модель Кристаллера – ранги міст виробництва і споживання.
35. Глобальне місто і теорія глобального села М. Маклюєна.
36. Міста як наукові та освітні центри.
37. Проблеми забудови, транспортної доступності та «корок».
38. Урбанізація як глобально-історичний процес.
39. Проблеми замкненості, ізольованості, відчуженості в містах.
40. Екологічні проблеми міст і міських агломерацій.
41. Теорія К. Лінча про образ міста та ментальні мапи.
42. Семантична структура міського простору.
43. Виробництво, промисловість та стан середовища.
44. Специфіка спілкування в міському середовищі
45. Місто як символічна реальність та знаковий простір.
46. Екологічна інфраструктура міста. Вимірювання якості життя в місті.
47. Сприйняття міста. Поняття образу та іміджу міста.
48. Теорія Л. Мамфорда. Образ і міф машини.
49. Інститут церкви в містах в контексті формування міської культури.
50. Місто-сад Е. Говарда, причини популярності і нереалізованості.
51. Престижність і провінційність та вплив думок про імідж міста.
52. Зони публічного і приватного буття в місті.
53. Семантика і семіотика міського простору: проблема інтерпретації.
54. Топоніміка міста: історичні, сучасні найменування та міське життя.
55. Стереотипи міського способу життя. Рутини і зміни міського життя.

56. Нерівність в просторі і якість життя українських міст.
57. Управління територіями, соціально-політичні процеси в містах.
58. Феномен дозвілля в місті і можливості проведення вільного часу.
59. Історія розвитку міст в Україні. Динаміка населення.
60. Перспективи і проблеми розвитку міського середовища в Україні.

Примітки.

1. Консультації з дисципліни проводяться керівником курсу щотижнево у понеділок о 15:20 в ауд. 431, Центрального корпусу КНУБА. Якщо заняття з дисципліни проводить інший викладач, графік консультаційних занять доводиться ним до студентів на початку вивчення дисципліни.

2. Студенту, який має підсумкову оцінку за дисципліну від 35 до 59 балів, призначається додаткова залікова сесія. В цьому разі він повинен виконати додаткові завдання, визначені викладачем.

5. Студент, який не здав та/або не захистив індивідуальне завдання, не допускається до складання заліку.

6. Студент має право на опротестування результатів контролю (апеляцію). Правила подання та розгляду апеляції визначені внутрішніми документами КНУБА, які розміщені на сайті КНУБА та зміст яких доводиться до студентів на початку вивчення дисципліни.

Політика щодо академічної доброчесності

1. Списування під час тестування та інших опитувань, які проводяться у письмовій формі, заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). У разі виявлення фактів списування з боку студента він отримує інше завдання. У разі повторного виявлення призначається додаткове заняття для проходження тестування.

2. Тексти індивідуальних завдань (в т.ч. у разі, коли вони виконуються у формі презентацій або в інших формах) перевіряються на плагіат. Для цілей захисту індивідуального завдання оригінальність тексту має складати не менше 70%. Виключення становлять випадки зарахування публікацій студентів у матеріалах наукових конференціях та інших наукових збірниках, які вже пройшли перевірку на плагіат.

Політика щодо відвідування

1. Студент, який пропустив аудиторне заняття з поважних причин, має продемонструвати викладачу та надати до деканату ФУПП документ, який засвідчує ці причини.

2. Студент, який пропустив лекційне заняття, повинен законспектувати зміст цього заняття та продемонструвати конспект викладачу до складання заліку.

3. Студент, який пропустив практичне заняття, повинен законспектувати джерела, які були визначені викладачем як обов'язкові для конспектування, та продемонструвати конспект викладачу до складання заліку.

4. За об'єктивних причин (хвороба, міжнародне стажування тощо) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

20) Робоче навантаження студента, необхідне для досягнення результатів навчання		
№	Форма занять	Кількість годин аудиторні/ СРС
1.	Лекція	32/4
2.	Практичне заняття	32/11
3.	Лабораторні заняття	
4.	КП/КР/РГР/Контр.роб.	1 Контрольна робота/8
5.	Форма контролю	іспит / 18
	Всього годин	64/41
22) Сума всіх годин:		105
23) Загальна кількість кредитів ECTS		3,5
24) Кількість годин (кредитів ECTS) аудиторного навантаження:		64 (2,10)
25) Кількість необхідних годин (кредитів ECTS) СРС для забезпечення аудиторного навантаження:		41 (1,40)
26) Кількість годин (кредитів ECTS) СРС, забезпечених навчальним планом:		41 (1,40)
27) Примітки:		
28) Розробник силабусу: доц. Яхно О.О.		

Затверджено:

.....
(дата і підпис розробника)

.....
(підпис завідувача кафедрою)

56. Нерівність в просторі і якість життя українських міст.
57. Управління територіями, соціально-політичні процеси в містах.
58. Феномен дозвілля в місті і можливості проведення вільного часу.
59. Історія розвитку міст в Україні. Динаміка населення.
60. Перспективи і проблеми розвитку міського середовища в Україні.

Примітки.

1. Консультації з дисципліни проводяться керівником курсу щотижнево у понеділок о 15:20 в ауд. 431, Центрального корпусу КНУБА. Якщо заняття з дисципліни проводить інший викладач, графік консультаційних занять доводиться ним до студентів на початку вивчення дисципліни.
2. Студенту, який має підсумкову оцінку за дисципліну від 35 до 59 балів, призначається додаткова залікова сесія. В цьому разі він повинен виконати додаткові завдання, визначені викладачем.
3. Студент, який не здав та/або не захистив індивідуальне завдання, не допускається до складання заліку.
4. Студент має право на опротестування результатів контролю (апеляцію). Правила подання та розгляду апеляції визначені внутрішніми документами КНУБА, які розміщені на сайті КНУБА та зміст яких доводиться до студентів на початку вивчення дисципліни.

Політика щодо академічної доброчесності

1. Списування під час тестування та інших опитувань, які проводяться у письмовій формі, заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). У разі виявлення фактів списування з боку студента він отримує інше завдання. У разі повторного виявлення признається додатковим заняття для проходження тестування.
2. Тексти індивідуальних завдань (в т.ч. у разі, коли вони виконуються у формі презентацій або в інших формах) перевіряються на плагіат. Для цілей захисту індивідуального завдання оригінальність тексту має складати не менше 70%. Виключення становлять випадки зарахування публікацій студентів у матеріалах наукових конференціях та інших наукових збірниках, які вже пройшли перевірку на плагіат.

Політика щодо відвідування

1. Студент, який пропустив аудиторне заняття з поважних причин, має продемонструвати викладачу та надати до деканату ФУПН документ, який засвідчує ці причини.
2. Студент, який пропустив лекційне заняття, повинен законспектувати зміст цього заняття та продемонструвати конспект викладачу до складання заліку.
3. Студент, який пропустив практичне заняття, повинен законспектувати джерела, які були визначені викладачем як обов'язкові для конспектування, та продемонструвати конспект викладачу до складання заліку.
4. За об'єктивних причин (хвороба, міжнародне стажування тощо) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

20) Робоче навантаження студента, необхідне для досягнення результатів навчання		
№	Форма занять	Кількість годин аудиторні/ СРС
1.	Лекція	32/4
2.	Практичне заняття	32/11
3.	Лабораторні заняття	
4.	КП/КР/РГР/Контр.роб.	1 Контрольна робота/8
5.	Форма контролю	іспит / 18
	Всього годин	64/41
22)	Сума всіх годин:	105
23)	Загальна кількість кредитів ECTS	3,5
24)	Кількість годин (кредитів ECTS) аудиторного навантаження:	64 (2,10)
25)	Кількість необхідних годин (кредитів ECTS) СРС для забезпечення аудиторного навантаження:	41 (1,40)
26)	Кількість годин (кредитів ECTS) СРС, забезпечених навчальним планом:	41 (1,40)
27) Примітки:		
28) Розробник syllabusу: доц. Яхно О.О.		

.....
(дата і підпис розробника)

Затверджено:

(підпис завідувача кафедрою)